

კობია

საქართველო
საბჭოთაო

№ 28

-საღაბური

ყოველ-კვირეული იუზორ. ყურხალი.

უ ს ა ფ უ კ ვ ლ ო ხ მ ე ვ ი .

გუჯკოვა. *) ახირებულთა სწორეთი ვინ იცის რამდენ ჳორებს არ ავრკვლებენ რუსეთის სატუსალოთა შე-
სახებ! მიკერის ლმერთაინი, საღ ხედავენ ექ უწესობასა და შვეიწრობას.

*) უფაროვან დეულს გამართვისათვის გუჯკოვის სატუსალოში ჯღომა გაღაუწვიტენ.

მოქალაქის მოვალეობა *).

შესხვებ შედ. ვოსტორგოვის პორტო-მოქმედების.
(თარგმნილი „სატირიკონიდან“).

მძიმე დანაშაულობაში საჯარო ნაშენლო მამა
ვისტორგოვი, ჯერაც არ დაუტუსაღებიათ. ჩვენ სა-
განგებოთ გავუზღავნეთ სამოსამართლო უწყების
წარჩინებულ პირებს „სატირიკონის“ წომილები, სა-
დაც აღნიშნული იყო მამა ვოსტორგოვის მიერ ჩა-
დენილი ბოროტ-მოქმედებანი, ერთის სიტყვით,
აღსუხული იყო ყველაფერი, რაც ჩვენ ვიცოდით
ამ საქმის შესახებ. ჩვენ ამით შევასრულეთ ჩვენი
მოქალაქობრივი მოვალეობა და აღარავის შეუ-
ძლია რაიმე ცლილ დავებში. ჩვენ ვგვეცანით მთავ-
რობის წარმომადგენელთ ის მძიმე დანაშაულობანი
მამა ვოსტორგოვისა, რომლის შესახებაც სწერს
გახეით „გოლოს რუსკავო“ და ბ-ნი ლურნოვო
თავის წიგნაკში.

თითქო, ამ მძიმე მოვალეობის ასრულების შემ-
დგ, ერთი თავისუფალი უნდა ამოგვეყურებოდა. მაგ-
რამ სად არის თავისუფლება! კერძოთ მე, ამ სტრი-
ქონების დამწერს, არ შემეძლია გერი თავი უზრუნ-
ველოთ ვიგარნო. რატომო? იკითხავთ. მაშ მომი-
სმინეთ, ვისჯელოთ ლოდაკუთათ: მამა ვოსტორ-
გოვა დაღუბა 7 მოსწავლე ქალი და ჯერაც თავ-
ვისუფლად დასეთრობს. რა დაუშავდება მას, ასე-
თი უფლებებით აღტურვილს, რომ შემოიპაროს
ჩემთან თათში და დამახროს? ის ასე იმსჯელებს
ამ მოქმედების დროს:

— ემ, რაკი შენი კაცის დაღუბა შემრჩა,
ამ ერთისათვის ვინ რას გეტყვის!! რა თქმა უნდა
არაინ არაფერს!

მე შემიზია, მე მიქირს ისეთ ქვეყანაში ცხოვ-
რება, სადაც ჩემგვარივე მოქალაქე ასეთ ბოროტ-
მოქმედებას სწილდა და თავისუფალია, რადგან ეს
დაუსჯელი ბოროტ-მოქმედება მას მხნეობასა და
გაბელულებას აძლევს ხელო მე დაბლუპოს, ზეგ ჩემი
შვილები და მეგობრები.

მე, როგორც მართლმადიდებელი, სრულ-უფ-
ლებოვანი მოქალაქე რუსეთისა, მიემართავ ჩენს
ყველი მთავრობას:

— დამიხსენით განსაცდელისაგან! დიფართო
აგრეთვე საზოგადოება, რომელია ასე დაუსჯე-

* ჩვენი რედაქცია, დაიბრტყისამებრ, ცდილობს აუ-
წყოს ჩვენს მითხველებს უკველივე, რაც მამა ვოსტორგო-
ვის შესახებ „სატირიკონში“ დაბეჭდებდა. ამასთანვე ცნო-
ბები უკველით იქნება გადმოცემული, ამ მოსახრებით.
რუდაქციამ ერთხმით უარყო ბ-ნი ეშმაკის მიერ შემოტა-
ნილი შესწორება, რომ „კურნალისტი“ წერილებს სთა-
ური შეეცვალის და დაეწეროს:

„ბა მალადაგლისა უდაანოსა შინა“.

პეტე. „მთრ.-სალ.“ რედაქცია.

ლათ დანაშაულობა კრავის ქურქში გახვეული პეტე
ცხელი მეელი: დაიქირეთ, დაამწყდით ის! გა-
მოიძიეთ მისი დანაშაულობანი! ლთის გულისათვის
დაამწვიდეთ ჩენი, თქვენდამი სასრეთი მოპყრო-
ბილი, თვაღები, ჩვენი გული, ჩვენი ვონება!

შეიძლება საერო სამოსამართლო უწყება იმი-
ტომ არაფერს ამბობს, რომ საქმის გამოძიების რი-
ცობადაც სასულიერო უწყების საქმეთა, ანინეთ
დანაშაუვ ვოსტორგოვი ჯერაც მღვდლის ანფო-
რაშია გახვეული. ეს მე არ ვიცი, შეიძლება ეს
მართლაც გერე იყოს!

და თუ ეს გრევა, უმორჩილესათა და გულ-
წრფელი თხრვით მივმართავ სასულიერო მთავრო-
ბას და მოაწმუნე მართლმადიდებელის მორჩილე-
ბით ვაუწყებ:

„რომ ერთმა მოძღვრთავანმა, მამა ვოსტორ-
გოვმა, თავისი საზღვდლო სამოსელი უმხნო ბავშვ-
თა სისხლით შეღება (ხილეთ ლურნოვოს წიგნაკი!)
ლთის გულისათვის, გამოიძიეთ ეს საზარელი საქმე!
ჩვენ არა ვთხოვლობთ მამა ვოსტორგოვის დასჯას;
ჩვენ გვედრებთ შოლოდ საქმის გამოძიებას და
მით, დათრგუნელი ქეშმარტების აღდგენა-განსე-
ტაქებას.

უკრნალახტი“.

(„სატირიკონი“ № 85.)

ვინ გაიძარჯვა?

„წესიერების“ დარაჯი, მცველიც მისი უნდა
ხოლოვას შეხედა პოლიციელი.
სალამი უძღვნა მჭური, გულწრფელი,
ამხანაჯრათ მოხეია ხელი
და ეშმან მისმან რა გაავიჯო, სარდაფისაკენ
ჩიაბატიყო.

— გულს გული იცნოს
და ღონეს ღონე...
აკურთხოს ღმერთმა
მათი მომგონი!!

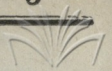
სარდაფის პატრონს
წაუხდა ფერი:
სინინძურისა და „ოტკის“ მტერი
როცა იხილა
ძირს ჩამავალი...
გულში კიდევაც ლანდა მრავალი,
მაგრამ ეს საქმეს
რას უშველიდა?
ორი სტუმარი ღიდ ძალის ქმნიდა!

მოუსხდენ სუფრას
 ვითა მტრედები...
 (პატივდების აქეთ იმედები!!)
 და იწყებს ბუბა
 პოლიტიკური:
 თუ რომელ მითვანს რა სამსახური
 მიუძღვის შშობელ
 ხალხის წინაშე...
 (პატრიოტები არიან მოღაშე!!)
 — მიკვირს... პეტერბურგს
 რათა დაეხსენიო,
 ამ ბინძურ ქალაქს სად მოაგენიო?
 პოლიციელებო
 ჰკითხა ხოლერას...
 (თან დახლადარსა გასტურატის ბლევრის,
 რამეთუ ამა ფლიდს,
 გაძვერას,
 თუ არ მუქარით გამოხსტყოვს ვერას!!)
 — ეჰ, საყვარელო
 და გულის სწორო,
 „სამხედრო წესის“ ბრძენო ავტორო!
 განა არ იცი რომ „ოკრაინებს“
 „ცენტრის“ მუქარა აღარ აშინებს??
 სირცხვილიც იყო,
 ჩვენ ჩენი ძალა
 მარტო ნევაზე გადაგვეშალა.
 რას ამბობ, კაცო,
 ჩვენს წინაპარებს
 ხოლერის მოღმის
 სხვა და სხვა გვარებს,
 აზიის გულში ეღვათ აჯანი
 სამოთხის დარი
 და მისამგენი.
 ამასთანავე უნდა გაუწყო,
 რომ არც აქა ვართ
 იმდენათ უცხო.
 ამ ოციოდე წლებისა წინათ,
 წინაპრებს ჩვენსას
 აქ მოეღიზინათ ..
 აქ ხალხი ცხოვრობს სტუმართ-მოყვარე
 და მეც აბიტომ
 გამოვექარე!
 — დიხანს დარჩები აქ, მეგობარო?
 შვირდით მინდა
 ჩამოგეზარო...
 შენ უკეთ მუსრაჲ და აჩანაგებ...
 ქვეშევრდომებისა
 უკეთ განაგებ!..
 — წახდა დროება, ჩემო კეთილო!
 დღეს მე შენ
 ვეღარ შემოგეცილო, —
 მუსრის ვლემბასა და წყალემბასი

დღეს შენ უღგებარ
 ცხოვრებას თავში,
 ძველათ ვერ მტრობდენ
 ვერც ეჭიბები,
 (დღეს თითქო ზეკით განაწვიმები ..)
 ვერც გაზეთები,
 ვერც ეურნალები,
 (ასე უღმერთოთ განაპარავლები).
 სწერენ „მოხარულ“
 და „ნადულ“ წყალზე
 ვკითხულობ, ცრემლი მიდგება თვალზე!
 — ნუ თუ გაზეთებს
 ვერ გაუძლავდი?
 გოქვა და ყველას ერთ დღეს მოგვლავდი .
 უნდა გამოგვცუდე
 და ვითარა ესა,
 რომ სიყრმიდანვე არ მიკვირს „პრესსა“.
 მითზე ხელიც მაქვს
 გამოხდალი .
 აღარ დავტოვე კაცი კაცლი
 და თუ კი ვინმე
 კვალად ჩანჩალებს
 ის მხოლოთ მეთხველს სტანჯავს, აწვალებს
 — განა მარტოკა
 პრესსა მაწუხებს?..
 ვაფუძლებ იმათ მწვევე მარწუხებს,
 მაგრამ რა ვუყო
 ამ სანიტარებს?
 სიციცხლეს მისპობს, ყოფას მიმწარებს.
 ნეტა რა უნდათ
 მე დალოცილებს?
 ლაფში ახრობდენ ცოლებს და შვილებს,
 რომ არ ენახათ
 ჩემი აჩრდილი,
 რომ არ დამეფრთხო იმათთვის ძილი
 — მაკვირებს სწორეთ
 შენი სიმბალო!!
 ნუ თუ ამდენ ხანს ვერ დაისწავლე
 სანიტარების
 ორნამენტობა:
 ძილში სიმარჯვე, საქმით ნაზობა?
 და თუ ხელს მიანც
 ასეესავენენ,
 ვე მხოლოთ კასებს ასუფთავებენ.
 — კი, მაგრამ, ავერ,
 დიდებულ გვაშებს,
 ეგრედ წოდებულ „ქალაქის მამებს“
 „საჩაიბით“ მოაქეთ ეროში
 და ნუ შექნება
 იმათი შიში?
 — ოჰ, ვიცი მათი
 ავან-ჩავენი,
 როგორაც რომა, კაცო მჩაივანი

ცნობილი არის
თავს ვერ დიქერს...
ნუტუც შენ უფროხიხიხარ
მაგ დიდებულ მტერს .
ახლა ეს მითხარ, ძმობას გაფიცებ,
როგორა ჟღერებ
ხალხს ვგრე უცებ?
ჩვენ, ჯერ დავიქეროთ „საეკუ პირებს“,
და თუ გაქცევს
ის დაპირებს,
მაშინ მივებართათ სხვა საშვალეებს
ვერ ვაპტივებთ
ჩვენს გაწვალეებს .
(აქ მან იმგვართათ
ჩაიხითხითა,
ისეთი ურცხვი,
ღუკეზი ხმითა,
რომ ხოლორასაც
ფერი ეცვალა...
დიდია, ზოგჯერ, სიცილის ძალა!)
თუ კი გაქცევა
არ განიზრახა
და ციხის კარი ცოცხლითვე ნახა,
იქ გვეყოლება
გამომწყყედული,
ვიღრემდის ღონე გამოლუფლი
ჩვენსა სასჯავგროს
არ წარუღებება...
შემდეგ . ვინ იცის რა გაღაბდება.
— ჩვენ კი , საეკუ“
პირებს არ ვღვენით ..
მაგრამ თქვენებურ ექიმთ შეწევნით
ისინიც ხშირათ
იტანჯებიან:
ჩვენს „ბარაკებში“ ბლომით წვეებიან
ნახავენ ვისმე
ქუჩად მღებარებს,
სიმთვრალით გზისა ვერ გამგნებარებს
და მოწყაეთ ჩემთან
იქ, ბარაკებში,
თითქო გზაენიღენ აგარაკებში!
ჩვენ სამართალი
საჩქარო ვიცით,
და ვეკოლებით, უფოც-ნაფიკით
არავის ვტანჯავთ,
არვის ვამწარებთ
და განაჩენსაც ერთობ ვაჩქარებთ.
— ნეტა ვიცოდე
თქვენი ღვაწლები
ჩვენზე მეტია, თუ დანაკლები?
(პოლიციელმა
ჭკითხა მოკრძალებით.

და თან, არაიცი
ვადაპრა მელით).
ხოლორა ვახლდათ ერთობ შეცხარა
და მტრის წინ ქედი რომ მოეხარა
არ იკადრებდა,
ხათის არ დასდებდა...
— რას ამბობ, კაცო!
ჩვენს, უჩინარებს,
დაულალავსა და ძლიერ ჯაირებს
თქვენი შტატები
სად შეედრებთა??
ვგ სიბრიყვეა და უმეცრება!
— თვით უმეცარი
და უგუნური!!!
ჩაგირგავს გულში ღვარძლი და შური
ჩვენი დიადი
მოღვაწეობის:
ფაქიზი საქმის,
წმინდა ზნეობის
და აღარ იცი რით რა ვგაწყინო
ცდილობ სახელიც
კი შეგვიფინო!..
უცხო ქვეყნიდან ვაღმონახვეწავს,
თვალთ უჩინარს,
ბოროტსა და ავს,
ჩვენს სამშობლოში ვინ მოგცა ბინა,
პატრიოტებში
ჩაგრიცხა ვინა??
შენ ვის უბედავ... ისე და ასე...
(აქ, უცნუტო
აზრით აღსაესე
აღმოხდა იმა
პოლიციელსა,
თან სავარჯიშოთ მოზიდაეს ხელსა!))
ხოლორაც ცელით
წამოიბართა.
და იქ, სარდაფში მსწრაფლ გაიმართა
შომძეთა შორის
ბრძოლა საზარი...
მუნ მოიკრიფა მთელი ზაზარი!..
—
დიღხანს გაგბრძელდა
ვგ ჯალღირი,
და ბოლოს, როგორც
„საეკუ პირი“,
ფრიად ნაფეკვი
და ცოცხალ-შველარი
მიწყადათ საღლიც...
ვინ?
დახლიღარი!..
(თურმე გაბრიყვეა წყალ წალეებული
და მებრძოლ პირებს მოსთხოვა ფული!)

ს ი მ ლ რ ა .

კრემლი ვარ მაღალი,
პიტალო კლდისა,
ნაყოფი სევდის,
მწარე ფიქრისა...

ხომ კი გინახათ მთისა მწვერვალი
შემობურვილი შვიი ღრუბლებით?
მას ზღლით დატყერს ლაქვარდი ცისა
განათებული მზისა სხივებით!..

და აჰ, მასაც სურს, ტანჯულს, წამებულს
უსახლგრო სიერცეს თვალი მოავლოს.
ჩაიკრას გულში მზისა სხივები
და იესუსოს, იმზიარულოს.

მაგრამ ღრუბლები, შვიი ღრუბლები
არ სცილებიან, წამითაც, ბეჩავს.
საედა-ნადელი უღრანნიან გულსა
და განუწყვეტლივ; საბარლო, გმინავს.

ოჰ, მე კრემლი ვარ
იმ ნაპრალ კლდისა,
ნაყოფი სევდის
მწარე ფიქრისა.

ილ. რუხაძე.

დაუჯერებელი ამბავი!

(*ახურგეთის ცხოვრებაზე*)

— კი, მაგრამ შენ რომ წერა არ იცი?

— ეგ სულ ერთია!.. წერა რომ არ ვიცი იმი-
ტომ ჩამრიცხა საეკვო პირებში, თორემ რომ მოცოდ-
ნოდა ახლა ქუთაისის ციხეში ვიქნებოდი... ერთი
სიტყვით პატიოსნებას გაფიცებ არაფერო დასწერო
ამის შესახებ.

— ლმერთმანი ვერაფერი გამიგია! კაცი არ კი-
თხულობდეს ვინ დასწერა, რატომ დასწერა, ისე,
მხოლოდ მარტო გეკვებით იკერდენ?

— გაუგებარი აქ სულაც არაფერია. მე დანამ-
დვლობით ვიცი, რომ სულამაჲ შე კაცი კაცო? აი
მე ერთი კარკატურის ამბავს გეტყვი, თუ გინდა.
იქედან დაინახავ, რომ ასეთი ამბავი მარტო ოზურ-
გეთში არ ხდება, არამედ სხვაგანაც.

— რაც გინდა ამისხნა, ამას მიინც ვერ გავი-
გებ, ეს დაუჯერებელია.

— დაუჯერებელი რატომაა შე კაცი კაცო? აი
მე ერთი კარკატურის ამბავს გეტყვი, თუ გინდა.
იქედან დაინახავ, რომ ასეთი ამბავი მარტო ოზურ-
გეთში არ ხდება, არამედ სხვაგანაც.

ერთმა გენერალ გუბერნატორმა, არ ვიცი
ტოლმახვი იყო, თუ ღუბშივე, ბრძანება გამოსცა:
ჩემს საგენერალ-გუბერნატოროში უთუოდ ყველა
აქლემები უნდა დაქედლი იყოსო. ჭეყანა გააოცა

ამ ამბავმა, მაგრამ ამა ვინ რას გახდებოდა, ბრძა-
ნების წინააღმდეგ ვინ წაივლიდა... აქლემს
დააკრეს თურმე ნალები, მაგრამ ბეჭტმა... აქლემს
ლა და უცხოეთში გადახვეწა ამჯობინა.

უცხოელებს სულაც არ გაუკვირდათ ასეთი
ბრძანების შემდეგ აქლემების გადახვეწა, მაგრამ მათ
განცვიფრებას საზღვარი აღარ ჰქონდა, რაც აქლემ-
მებთან ერთად შეზინებული კურდღელიც გადავიდა
საზღვარზე. დიპტირს კურდღელი და ჰკითხეს:

— შენ რაღას გამოზობდი სამშობლო საგენ-
ერალ-გუბერნატოროდანო!

კურდღელმა მწრაფათ უპასუხა:

— როგორ თუ რას გამოზობდი? განა არ
იცი, რომ ჩემს სამშობლოში აქლემებსა სქედა-
ვენ?..

— ვიცით რომ აქლემებსა სქედავენ, მაგრამ
შენ ხომ კურდღელი ხარ და აი ამიტომაც გეკითხე-
ბითო.

— ეჰ, თქვე დალოცვილებო, დაგიკერენ, დაგ-
კედენ და მერე შენ უმტკიცე იმით, რომ კურდღე-
ლი ხარ და არა აქლემი!..

ახლა მოდი შენ და ჩვენს ოზურგეთლებს გა-
უმტყუნე რამე, როცა ადგილობრივ კორესპონდენ-
ციის დაბეჭდვის შემდეგ შიშის ქარი უვლით ხოლ-
მე! კურდღლისა და აქლემის არ იყო, სამი თვით
ციხეში მიგაბრძანებენ და შემდეგ უმტკიცე შენ,
რომ წერა კითხვა არ იცი, რომ კორესპონდენტი
შენს სიკოცხლეში არა ყოფილხარ!

— მაშე შენი აზრით ოზურგეთიდან კორეს-
პონდენცია ვეღარ დაწერილა ჟურნალ გაზეთებში!..
ეს იმას ვავს, ვილაცამ მგლის შიშით ცხვრები ვას-
წყვიტაო. აი მე თითონ დავეწერე, მე ხომ უცხო
პირი ვარ და თქვენ აღარას გეტყვიან.

— შენი ჭირიმე! შენი ივთის გულსათვის
ყელ ს ნუ გამოშპირი!.. წერილ შვილი კაცი ვარ,
ორი ბიჭი სკოლაში დამიღის, ოთხი სახლში მყავს
სარჩინე. ამა დაუფიქრე, განა მადლი იქნება იმა-
თი ულუფაპაუროთ დაყრა? ნუ, ნუ შენი ღვთის
გულსათვის ვინ დაუწყებს იმას ძიებას, რომ შენ
შენ ხარ და არა მე? მე დამქედენ შენს მაგივრად
და ნუ ვიზამ ამ საშიშროს საქმეს. იქნება მე მემტე-
რები რასმე, მაგრამ ჩემს პატარაებს ხომ არაფერი
დაუშავებით შენთვის?

— კარგე, მეგობარო, მაგრამ ნუ თუ არა
გრცხვენია შენი ოჯახის ინტერესებს რო საზოგადო
ინტერესებზე მაღლა აყენებ?

— როგორ, როგორ თუ ჩემი ოჯახის ინტე-
რესს! სრულიადაც არა! მე შენ ვარწმუნებ, რომ
ის, რასაც მე თხოვ, საზოგადო ინტერესს უფროა
ვიღრე ჩემი კერძო.

— ეგ როგორ? ვერ გამიგია!..

— როგორ და ისე, რომ ჩემს ვარდა ბეჭტის

არიან ასეთ ყოფაში. არა თუ ბევრნი, თითქმის ყველანი. მე მხოლოდ პირველ რიგში ვარ ჩარცხული, თორემ უზრუნველ ყოფილი არც სხვები არიან. ჩემი თხოვნა მთელი ქალაქის მცხოვრებთა თხოვნაა. დღევდღე ვე უბრალო ხათრი, შედეგ ჩვენს მდგომარეობაზე და ნუ დასწერ ჩვენი ქალაქის რაინდებზე ნუარაფერს. ნუ ჩავყვრი ცოდვის დღეში.

აქ ის მღელარე ცრემლებით დაინაშა და კი ნაღამ ხელზე მემამორა ჩემში გაიღვიძა ლმობიერების გრძნობამ და ხელი ავიღე ოსურავთში ვაზართულ წარმოდგენის შესახებ რეცენზიის წერაზე.

არ ვიცი რამდენათ სამარაჰიანი ჩემი მოქმედება, და ჩემი იმტომ, რომ სხვების სამართლიანობაზე ლობარაკი პრესაში არცაიღულია. მე გგონია მითხველი არ გამომტყუნებს ასეთ საქციელს! ხუმრობა არის მთელი სამაზრო ქალაქის მცხოვრებთა ასეთ ბიფათში ჩაღდება?

ყარუჟო.

დამნაშავენი.

(ბრკელი ავეჩქნესია).

ბოქაული (ქართულათ პრისტივი) კუდაბსიკაძე გააღვიძეს და მოახსენეს, რომ დარაჯებმა მოიყვანეს ორი ტუსალი: საშა ქობნარჯვაძე და ერთი უცნობი, რომელიც არ ამხელს თავის ვინაობას.

აგზავნიდა რა ტყვეებს, სოფლის მწერალი მოხსენებდა ატყობინებდა ბოქაულს, რომ „ისინი დაიჭირეს იმ სავნისა გამო დანაშაულისა, რომელი არ აქვს უფლება ჩაიღინოს მოქალაქემ“.

გარდა ამისა იგივე მწერალი შემდეგ უბრალო აღამიანური ცნით იწერებოდა, რომ ტუსალები იქცეოდნენ ყოველათ უმსავსოთ. მაგ. ქობნარჯვაძე მამულის მოიჯარადრე ებრაელ ზალკინს შეუვარდა, მიღწე-მოღწეა ყველაფერი, ტავის ტართი მიზევევა ტრაილის ცოლი და მის შვილს უკრი მოავლითა. როცა ის მოიყვანეს კანცელარიაში, სცემა მამასახლისის, კანცელარის დარაჯს ჩაადგებინა ორი კბილი და შეეცადა თვით მწერლის ხელის შეგებას.

მოგლველი უკრი და ჩაადგებულნი კბილები, შეხვეული სისხლიან მჭვარში, ამასთანავე იყო წარმოდგენილი.

მეორე უცნობი იმაში იყო მტყუანი, რომ მან როცა მოსტანში შეიპყრე, არ დაასახელა თვისი სახელი და ვვარი, განზრეკის დროს უზოვნეს ერთი შეკვრა პროკლამაცია, ბოშები და ყაღბი ქერა წვერებით.

ბოქაულმა წაიკითხა რა ქალღილი დაუტყენინა, მოიფხანა გაპარსული ყბა და წაიდუღუნა:

აი გიძივებრები!

ბოქაულის სახეზე მწელი გამოსაცნობი იყო თუ რა უფრო აწუხებდა მას: დარაჯები, რომელიც საცხილი დაუფრთხეს, საშა ქობნარჯვაძე, რომელიც მოიჯარადრის ბავშვს უკრი მოავლითა, თუ უცნობი, რომელიც საიდუმლოთ საშაშარ საქმეს ეპირებოდა.

გამოლო კანცელარიაის კარები და დაუყვირა დარაჯს—შემოიყვანეთ რიგ რიგობით!

ითაშში შემოვიდა მალღია, წავი გლენი, მოკლე ტანისამოსიანი, წვრილ თვალთ. თმა მოშვებული ის გაჩერდა სტოლოთან, დაღერქმელმა დაუწყო ცქერა თავის მარცხენა ფეხს, რომელზედაც დახებული წადა ეცვა.

— ბოქაული მსწრაფლ მიუახლოვდა, აუწია მალღია თავი და დაუყვირა.

— კონალი კონალი, შენ ეი ქობნარჯვაძე, ამიერიდან შენ ქობნარჯვაძე აღარ იქნები არამედ... იქნები მტურუკაძე. ასეთი მასხრობით ბოქაული თავის თავის კმაყოფილი დარჩა. შემდეგ ის შეუდგა საქმეს.

— შენზე მომახსენებენ, რომ შენ მოიჯარადრე დაგიბრვეია, მისი შვილისათვის უკრი დაგივლიეჯია, დარიჯისათვის კბილები დაგიძვრია სიმართლეა ყველა ეს?

— დიას სიმართლე!

— მოდი უკურე, კიდევაც რომ გამოტყდა—მერე რა დაგიშვა მოიჯარადრემ?

გლუმბა უტრადღებით ათვლიდრე-ჩათვლიდრე ბოქაული და მოახსენა:

— მე ურიებს ყოველთვინ ვცემ!

— მერე რისთვის სცემ?

— ურიებმა ქრისტე აწამეს, ამასთან მთავრობას პატრეს არ სცემენ. მე უფრო იმიტომ ვცემ, რომ მთავრობას პატრეს არ სცემენ—არ ცრიდებთან.

— მშ, დიას! (ცოტათი მოლობა ბოქაული) მაგრამ ცემის ნება შენ მაინც არა გავტეს

— დიას, როგორ არა! გლუმბა ხელები ვაშალა, მე ვეუბნები მათ, დიაცთ ცოტა, გვადროყთ ბატონი გუბერნატორი ყველას ჩამოგახრობს შეთქ, ის კი, მოიჯარადრე ურია, მუხუნება—რა დიდი ვინმე გგონია თქვენი გუბერნატორი? მე მას სამ მანათიდ ვიყიდია!

— დავიჯერო ავრე თქვა?

— სწორეთ—ქეშარიტათ ევრე! მე უთხარი დიაც ბატონი ბოქაული გაივებს შენ რაც სთქვი მეთქი. მერე იცი რა მიხბრა: გუბერნატორს თუ სამ მანათიდ ვიყიდი, მაშინ ბოქაულში ათ შაურის მეტს არ მივცემო.

აა.. მაშ ევრე მეთქი ვეუბნები...

ბოქაულს გვეცინა.

— ხოდა მაშ შენ მის შვილს ავღლიეე უკრები?

— დიას, სწორეთ, მართალს ბრძანებთ. იმი-

სათვის, რომ მე ავრ ვსჯი: თუ შენ შეურაცხავ ჩემი მთავრობა, ბატონი პრისთავი, მე ნება მაქვს შენს ლეკვს ყურები დავაგლოჯო ქეშმარიტათ მაქვს ამისი უფლება!

— ხა, ხა! აა შენ გიგო, შენა! მოიჯარადრის ცოლს რაღას ერჩოდნი?

— მან, თქვენი მაღალ კეთილშობილდება თქვენი მეუღლე მოიხსენია ურიგობა.

— რაიო? აღმაკურთა ვიკოლა ბოქაული, ამის შესახებ ჩვენ გამოვიცხადეთ მოიჯარადრის ცოლს, მაგრამ ეს კი არ არის კარგი, ჩემო ძმაო, მამასახლისო რომ შეურაცხვე და დარაჯს კბილები დაძაბვებ?

— მე იმათ ვეუბნები: როგორ ბედავთ ჩემს დაქვარს მე ბატონ ბოქაულს გამოვეკომავე მეთქი, ისინი კი მეუბნებიან—მერე რაო, რას გვამინებ, რა დიდი ბოზოლა გგონია შენი პრისთავიო. მე ბრანისგან თვალი დამიხნელდა, გავაღლე ხელები და მივსცხებ.

— ხა, ხა! ხა, ხა! როგორცხედავ, შენ სულელი არ ყოფილხარ, გკონდია კანონები. მართალია, ეს საქმე ძირილ სამწელია, მარა ზინც უნდა მოვსპო. წადი ქობნარჯაგადე, წადი! მაგრამ დაიცა! არაყს, რასაკვირველია, სვამ?

ბოქაულმა ჯიბიდან ამოიღო ათ შურინი და მისცა საშას.

— წაილე, ძმაო, სადმე გადაჭკრავ?

— ქეშმარიტათ გადავეკრავ, თქვენი კეთილშობილდება! . მე წაღების შესახებ მიწიდა შემეწუხებინეთ, ძლიერ გამიკდა ეს ოხრები—იქნებ გკონდით თქვენი მაღალ კეთილშობილდება?

— კეთილი, რა მზიარული ბიჭი ყოფილხარ! მე შენ ჩემს წაღებს მოგცემ, მართალია ნახმარია, მაგრამ არა უშავს—მაშ შენ იმას ტაუის ტარით მისცხებ არა?!

— დიხაც რომ მოვსცხებ, ვგრე ეკადრებოდა და მივსცხებ!

ბოქაული გავიდა საწოლ ოთახში და გამოიტანა წაღები.

— იი ძმაო, წაილე და წადი!

— თქვენი მაღალ კეთილშობილდება იქნებ პალტოც...

— იი, იი, გვეყოფა ძმაო გვეყოფა, თავს ნუ გახვალ? ეი პართენ! ეს გაუშვი წაიღეს. შშვილობით! შემიღიყვანე მერე. შშვილობით ქობნარჯაგადე მაშ ვგრე აა, ბოზოლოო აა, ხა-ხა-ხა-ხა!

შშვილობით თქვენი მაღალ კეთილშობილდება, მერმე უფრო სასაცილო იქნება..

II

დარაჯმა შემოიყვანა მერორე ტუსალი. წესრიგისათვის წაუთავაზა გვერდელ მუღელუგუნი და მიუტოვა ბოქაულს.

— ოპო, შავარდენმა, იფრინ-ინავარდა, მაგრამ

დანაბოლოს ბრკალი მოიტება, დიდი ხანია არ მქონია ბედნიერება მენხა თქვენი... თქვენ და თქვენი ერთგულების პროგნოზა!

ბოქაულის წინ იდგა პატარა ტანის, ჩამკვირვებული, ჯიჯგვი გლხე, თავზე გაცვეთილი „ტოკეს“ ქულით. მას თავი დაბლა ჰქონდა დახრილი და მღუმარეთ უსმენდა ბოქაულს.

— თქვენი სოციალური მდგომარეობის შესახებ ზედმეტია ღამაზაკი, „ინტრო გლიცერინ, ლიდლიც, მელენიტ, ბიკორლოვ შუროკ და სხვა ასეთები. ბოქაულმა კილო გამოიცვალა, მოღუმეწარმები და ჰკითხა:

ამხანაგები და მოკავშირენი გყავს?

— არა! წყნარად მიუყო გლხემა.

— რასაკვირველია, მეც ავრე ვფიქრობდი. რაო ესლა ბ-ნი ძველის დანგრეველი და ახლის ამშენებელი, მეც ბრძანდებოდა მაგრამ წითელი უყველია, ჩვენ მოგვიწვეს ქალაქში ერთად გასიერება.

— მე ეს არის ქალაქიდან მოვდივარ.

— მართლა? მერე რომელმა ქარმა ჩავაგდო „სინიუბინის“ ბოსტანში.

— მე რა მესაქმებოდა, თქვენი მაღალკეთილშობილდება სინიუბინის ბოსტანში, მე „ბორკინოს“ გზით მოვდივარ.

— მაშ მამასახლისმა და მწერალმა ცილი დაგწამეს, მოგვიკნეს, რაღა? ა ყოიად!

— ეშმაქმა მომტეხოს კისერი თუ სიმართლეს არ ვამბობდი..

— რას ამბობ! პირველათ მესმის ამ ვაგბატონის (ეშმაქის) თქვენს ორგანიზაციაში მონაწილეობა ნუ გემინიათ სხვის სასიყვლილოთ საკუთარის განძახებით კი არ მიდიოდით ვინმე კონსპირატული დაგაგებულდით.

— არავითარი სიკვდილი არ მიწიდა ისე შემეშინებია მიწიდა.

— რასაკვირველია—გაუფორმე ფეხებ ქეშ და მეტი არავფერი, ცოტა სუბუქათ ნერვების არე და რევა მოხდნება ხა-ხა, თქვენი პოლიტიკური პლატფორმა რასაკვირველია აღიარეს მოყვასთა სიყვარულს, სულაძმებლობას. რას განუმი?

უცნობი ერთი ნაბიჯით წინ წაღდა და მოასვენა.

— მთვრალი გიხველი!

— რაო?!

— მე მთვრალი ვიყავი და იმათ თივაში ექვსი შაური მიზოვეს, განა ეს შესაძლებელია.

— რა თივა? რას ამბობ?

— იმათ თივა. მე იმათ ვეუბნები, ღმერთი არა გრწამთ? გერწამს მარა ვიანგარიშით „ეისკას“ (ცხენის სახელია) არ დაგანებებო.

— ვერაფერი ვერ გავიგე რა ვსკავ?

ბიბლიოგრაფია.

ბუნების სამკვირვებობა,

ანუ

„ბუნება პართული მისი უნებობისა“,

ანუ

„საზნაობაჲმჲ წმკრელემი სამასლოდ“,

ანუ

„ლონ-ისა და „თან“-ის ჩხუბი.

შედეგინდი მკვლებურ ეაიღბზე სასტორიო
ღრნამტიკოსის მ. ქ. ვივიანის მიერ

ვიენაჲ, რომელიც ამა წლის 28 თებერვლის
თარიღით გამოვიდა მადათოვის კუნძულზე მდებარე
მ. ვაჩხილადის „სორაზნიდან“, წარმოადგენს ისეთს
საკვირველებას ქართული ენის სიძველისას, რომ
მელსაც დღეს მცხოვრებთა შორის ვერაინი სიძნა-
თაც ვერ წარმოადგენდა

როგორც ზემოთ აღნიშნულ სათაურიდან
სჩანს, წიგნაჲც ესე შეეხება ქართული ენის ბუნებ-
რივ შენობას და წარმოადგენს სამასლო წერილებს
სა-„ლონ“ და „თან“-ის სტორიისას ამისათვის ნე-
ბას ვაძლევ ჩვენს თავს განვიხილო ეს ღირს-შესანიშ-
ნაჲ ნაწარმოებთა არა მარტო ღრამატიკულის, არამედ
აგრეთვე იუმორისტული თვალთა ხედვის ისრის
უშვყვრავალსი წერტილიდან.

არავეისთვის სატეჲო აღარ არის, რომ ქარ-
თულ ლიტერატურაში სამკვლო-სასიკოცლოდ
იბრძვიან სხვა და სხვა ასოები, რომელთა წორის
უფრო თვალსაჩინო გმირებათ „დ“ და „თ“ ითვ-
ლებიან.

ბ-ნი „თან“-ი, რომელსაც წინამძღვრობს ქუ-
თათური ზედაგოვი სილოვან ხუნდაძე, ებრძვის
„ლონ“-ს, გმრძის სასტიკათ და დაუნდობლათ.
მის სურს განვიყენოს „ლონის“ ხსენება თვით იმ
სიმაგრიდანაც კი, რომელსაც ეწოდება „განვითარე-
ბითი“ ბრუნვა.

დღევანდლამდე არაინი იცოდა, თუ ვინ წი-
ნამძღვრობდა ბატონ „დონისტებს“, იცოდენ მხო-
ლოდ ის, რომ „დონისტთა“ რიცხვი ერთობ შემ-
ცირდა და „განვითარებითი“ ბრუნვის სახედისწერო
ჩარხმა უეუღმა იწყო ბრუნვა. დღეს კი ბრმათათვი-
საც აშკარა არის, რომ „თან დონისტთა“ ბრძო-
ლაში ახალი ხანა იწყება, რომ „დონისტებს“
გამოუჩნდა ძლიერი წინამძღვარი, ანუ ბელადი,
სახელდობრ: მ. ქ. ვაქლიანი.

ამ წერილში ჩვენ განვიხილავთ „ნაწარმოე-
ბის“ მხოლოდ წინასიტყვაობას, საიდანაც აშკარათ
გამოჩნდება იუმორისტული ღირებულება ბ-ნი ვი-
ვიანის შენობისა.

ბ
— ჩე რვესის, ჩეგრვესის ვასებზე ვიჯექი—
მარბმედევენ და ძრვილ მენუნია. მეც, ვაჯავებულ-
ნი, დღეზუტე ზღვირს ავანდთ მეთე.

— ღარცა, ღარცა მეგობარო ვის უთხარი არ
მესმის?

— ვისა და მოიჯარადრეს?

— მერე აქ ბომბა რა შუაშია?

— ბომბა არაფერში!

— აბა რა ეშმაკთ ურვე ერთნენთში, მოი-
ჯარადრესა და ბომბას ბომბა ვისგან წამოიღე!

— არავისგან თქვენო მაღალ კეთილშობილე-
ბავ, სხვისი რათ გვიწოდო!

ბოქაული ვავთირდა

— შენ ვინა ხარ?

— მეც ჩეგრვესის ვარ— ისინი მეუზნებიათ
ქეცს შაურის ჩამოდიო. მე ვეუზნებო, საღ არის ისე-
თი კანონი დამბალ თივაში ქეჭვი შაური ვადამა-
ხდევიროთ მცთქი შევეყვითა და ხომ მოვგესენებათ
მთვარალის აშხავი.

— შენ ჩემო ძმაო კულს რას მაღ-ე, რა გი-
ეობანას თამაზობ

— გიგი ვახლავარ შენი ქირიმე, აბა რომელი
ქეჲიანი დაავლევს ურის ბავშვებს ყურებს? სიმ-
თვრალით მომივიდა, ცოტა ხელიც მქეჲა და რაკი
ერთი ავიწყვიტე თავი ვერ შევიმავრე.

— ბოქაული წამოხტა ვლებთან მიიჭრა, კი-
სერში წაუჭირა ხელი და ჰკითხა:

— შენ, შენ, შენ რა გქეჲია?

— მენა საშას მესხიან შენი კვენსამე—ჩეგო-
რევიან ვარ კალოზე. საშა ქობნარეკამე ვახლო-
ვარ.

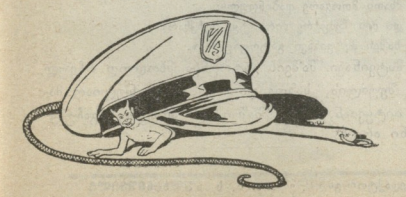
ბოქაულმა საშას ხელი უშეა და გარეთ ვამო-
ვარდა.

— წავიდა ვაუშვეს ის ავაზაკი ის!

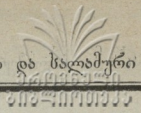
საშა მარტო დარჩა მიაკქერდა მოვარაყებულ
ჩარჩოში ჩასხულ სურათს და სთქევა.

— არ დავლევ არაფერი, დავლევ და მაშინვე
ალტაკებაში მოვიდიარ. თავს ველირ ვიქერ, იმას ყუ-
რი დავაგლიჯე, იმას კბილები დავაძრე. აგრე არ
იქნება ჩემო ძმაო საშა, ურის ბავშვებს დეღები.
შენდა ყურის საგლეჯათ აღარ ზრდიან.

ანწლ აძე.

ფოსტა.

გთხოვთ მოთმინებთ მოისმინოთ ყოველივე აქ ამოწერილი და კითხვის დროს უფრთხილდეთ ენის წაბრობიკებას.

მიზალ გამოცემა ჩენის შრომისა ვერ შევქმედ: ჯერ ერთი, რომ ძვირად ჰქვდება, და ერთისაზე ხარჯის გაწევს ვერ მოვახერხებდით, მეორე, რომ მეტადე აკაც ვერავის გაეპოხიჯე, შესაშე .ის* არის რომ ჩვენს ხნის კაცი უნდა მოეგლოდეს საბოლოოდ ამოსვენებასა.

ვიანტ. ჰამ პამონაწურის დაჰვეტიკირება, პის ნაპთილად დაპრწუქნდებვა, რჰომ ბ.ნ. მ. ქ. ყიპ-ფიინი ჰყოფილა ჰარა მაპრტო „დონისტი“, ჰარამედ „ჰან-დონისტი“. მიჰს ჰახალ ქაპრთლოჰში ჰერთომ უჰხვად ჰარის ნაჰხმარის ჰისო „ჰანი“-ი.

ალბათ დარღვეული ხომ? ასე ძნელია ბატონებში საზოგადო სემსახური და საზოგადო მოღვაწეობა ძნელია ის საზოგადოთ ყოველ დარგში და ძნელზედაც უძნელესია კერძოთ ქართულ ღრამბატკის ცვლევთ ძიების სფერაში.

ჩაგვეთ ქვეითი.

ამიტომ გავიჭრახე მეორე წერ იღებად ვამბედეინო მასლა და შემდეგ, უკეთუ შეგებამ დამაჰყალა, დასრულებული შრომა: მიზალ გამოვაქვეყნო*.

განჰზრახვა როგორც ჰხედათ ჩინებულობია და ყოველი ჩინებანი ჰუნდა ჰყეაღოჰს, რომ რაიჰმე დაახზრახვა ვაჰჭუწიოს მოჰხუცეწუღულ მკვლევარს ჰხნიერებისა წინაშე*.)

ჩენი გრამატიკა* ენის საკუთარ ბუნებას ხუტად გაცხადებდა და უკეთუ შეგებდა და ბუნებრივს სახერებას ჩენის ენისს, ცოტა არ იყოს, სინათლე** მოგვიჩერ ვიტყვი: „წინა დიდებდა, ჩემო დედა-ენაო“.

მართლაც, დიდება შენდა ღმერთო ჩენო, დიდება შენდა!.. ცხადია ქართული ენის ოჯახში რაღაც დიდი აშავი ხდება; „დონისტიების“ რაზმს უტროდება ახალი რაზმი „ჰანისტიებისა“ და ეს ორი არაბი ერთი მეფაურის მ. ქ. ყიფიანის წინამძღოლობით იერიშით მიდის „კორტოხს ვადაღმა“ „თანისტიების“ მეთაურ სილოვან ხუნდაქეთან საბრძოლველით.

თუ „ჰანმა“ დააცოლა და „საბლოვოლო“ განჰსვენებას არ მისცა ქართული ენის სიძველეთ ღირსეული წარმომადგენელი, ბრძოლა ერთობ სასტიკი და უღმობელი იქნება.

ვიტოცხოთ და ვნახოთ!

ისტორიკობი.

*) ჩემი რედაქცია იშუამდგომლებს ცნობილი კომერსანტის ი. აბოხაძის წინაშე, რომ მან უფასოთ, ან ძლიერ დაღლებულ ფასებში დაუთმო მ.ნ. ყიფიანს თავისი უებარი საშუალება გაახალგაზრდებისა წოდებული „სპერმატინად“.

ეშმაკი.

**) სინათლის რა მოგახსნოდა და „ჰან“-ები კი ვასაოცარის სუფით არის მიოენილი, ესეც დიდი სასახურისა!

ეშმაკი.

ძანსი. წაგოტელს. ლექსებისათვის გამლოლბთ, მაგრამ რომ არ გამოგვეგზავნათ უფრო მადლობელი ვიქნებოდათ.

„ვარსა ცოკობა ამუგვენებს ბუღბუღლის ტკბილი გალობა...“

მწვენიო ეშლება სატრფოსა ულორტი ეკავრუში არ დგებაა.

სწორეთ ასე იცის ხოლმე მუზამაც: არის მაშაოჩეენობით არ დადგება თავში; უთუოდ უნდა გადმოფრინდეს იქიდან და რაკი გამოფრინდება, მერმე იკითხონ საბრალო რედაქტორებმა.

თქვენი მეორე ლექსიც „ეკალი“ ვერ არის მაინცა და მაინც პოეტურია:

„ვარსა გაფუტქნის ნახადა მინდა მივაყრო მე თვალი, მაგრამ ზხას მივრავს, არ მიშვეს, ვეწარღ მტენავი ვეწარღ“.

აი გაქსიჯათ ეს კუბლეტი: თქვენ გაქვთ სურვილი კოკობ ვარდს თვალი მივაყრო!.. ხომ? ეს ჩინებული და თანაც წინდა პოეტური სურვილია; მაგრამ წარმოიდგინეთ „ვზას გიკრვს თურმე მტენავი ეკალი“. შეიძლება ესეც პოეტური იყოს, მაგრამ ყოვლიად შეუძლებელია „თვლის მიჰყობა“ დაუშალის ეკალი. ხომ შეუძლებელია? გეომოტელი, რომ თქვენ მარტო „თვლის მიჰყობა“ არ გლომებიათ! თქვენ ალბათ მოწყვეტა ვინდოდა ვარდისა და ეკალი დაგიშალათ. თუ ეს ასეა, მაშინ „ეკლის“ ხათრისათვის ამ ლექსს ვერ დაგებუდათ.

სამამ. მ გულებანდელს. თქვენი „სხივის ძალი“ ისეთი ძლიერია, რომ მოყვარესაც თვალგებს დაუბნელებს.

„მზე მარხედ ჩაღრ გადაიდარა, სხივი ვსროლა ცის დასავლას; დანაჰწალოთ მხარემ თვალი დაწუჭა როცა შეხვდა მზეს ჩამავლას“.

ჩვენ ძლიერ გამოცდილინი ვართ ლექსების კითხვაში და თქვენი ნაწარმოებები ხან „თვალ-და ხუქულებს“ ხან „ჩადრ წამოსხმულმა“ წავიკითვთ, მაგრამ ის მაინც ვერ გვიგვთ, თუ როცა მზემ „პირზე ჩადრი ჩამოიფარა“; სხივები როგორღა ვასტყორცნა დასავალს ცისას.

„მევი ნისლეით მაღლა ზეცაში მწათი მთავარე დაბინდულია და მის შემეფრე ძირს ტყე-ბუჩქნარში შაშვი მსტენავი გატრუნულია“.

მსტენავი შაშვის გატრუნვა მხოლოდ რჩეულნიქს შეუძლია, სასოგადოთ კი, გატრუნულიაო მაშინ იიტყვიან, როცა შაშვი (და პოეტიც) გაჩემუბულინი არიან.

სენაქოლი — აისაძურები აი თუჩქერაწიხა...
 მისყოფილ ხევიზიისა კიფვისა, ვახუაგმა... აი ვიქვ, ვიქვ...

მ ღ ი ნ ა ჩ ე მ ი .

მ წ ე ხ ლ ი მ ა შ ი .

— ვაბი რაყაყრეშყოა!.. სჩანს წყაღოშ იკოი!.. — შვითხველი თხხჩეჯა! სჩანს წყაღოშ იძაჟა!

მამა და შვილები.

მამა. შვილებო, არ გსურთ დაიხვეწსლო?
შვილები: არ შეგვიძლია, მამილო, ვაცვლი! აკი გვიყილა დელიკომ დაი, იი, შეხედე, ნამდვილი ბახხა: ჩიტები გინდა თუ შწენილები, ვაშლი, თუ შხხალი, თუ ჯვავილები, ყველა აქ არის ყველა აქ ბაროშს, ნეტავი სხვაგან რა შიგაჩქარებს? არ შეგვიძლია ჩვენ ამის ვაცვლა, არ გვინდა სხვაგან დაიხვეწსლო.

თფილისი, ვოლოკინის კაოსკ. № 6, ტელეფონი № 481.

სილულის საგვურნალო ფხალი
გ. ლალიძის და აგვ.